

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Taloudellinen katsaus Syyskuu 2016

15.9.2016 Mikko Spolander

Talousnäkömät

Keskeiset taloutta kuvaavat indikaattorit lähivuosina ja keskipitkällä aikavälillä

	2013	2014	2015	2016 ^e	2017 ^e	2018 ^e	2019 ^e	2020 ^e
BKT:n määrän muutos, %	-0,8	-0,7	0,2	1,1	0,9	1,1	1,3	1,3
Työttömyysaste, %	8,2	8,7	9,4	9,0	8,8	8,5	8,1	7,7
Työllisyysaste, %	68,5	68,3	68,1	68,5	68,8	69,3	69,7	70,1
Kuluttajahintainflaatio, %	1,5	1,0	-0,2	0,4	1,1	1,3	1,6	1,8
Vaihtotase, % BKT:sta	-1,6	-0,9	0,1	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto, % BKT:sta	-2,6	-3,2	-2,8	-2,4	-2,6	-2,0	-1,5	-1,2
Valtio	-3,7	-3,7	-3,0	-2,8	-2,8	-2,3	-2,0	-1,6
Paikallishallinto	-0,7	-0,8	-0,6	-0,5	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Sosiaaliturvarahastot	1,8	1,3	0,9	0,9	0,7	0,7	0,8	0,7
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä, % BKT:sta	-1,4	-1,6	-1,2	-1,2	-1,6	-1,3	-1,1	-1,2
Julkisyhteisöjen velka ¹ , % BKT:sta	55,4	59,3	62,6	64,3	65,8	66,4	66,2	65,6
Valtionvelka ² , % BKT:sta	44,1	46,3	47,7	49,7	51,2	52,1	52,4	52,2
Kuntien velka ¹ , % BKT:sta	7,3	8,2	8,5	8,8	9,1	9,2	9,3	9,4

¹ EDP-velka

² Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö

Suomen talous kasvaa, mutta kovin hitaasti.

Työllisyys lisääntyy, työttömyys vähenee.

Hintakilpailukyky paranee.

Julkinen talous pysyy selvästi
alijäämäisenä.

Brexit

- Lisää epävarmuutta maailmantaloudessa, hidastaa talouden kasvua pääasiassa Iso-Britanniassa, heijastuu Suomeen vientikysynnän kautta.
- Brexitin kokonaistaloudellisia vaikutuksia ja vaikutuskanavia tarkastellaan tarkemmin Taloudellisessa katsauksessa, s. 33-38.

Kilpailukyky sopimus

- Alentaa työn teettämisen kustannuksia ja lisää työllisyyttä vähitellen. Alentaa työntajien sosiaalivakuutusmaksuja ja keventää palkansaajien verotusta v. 2017. Vähentää valtion ja kuntien toimintamenoja ja työvoimatarvetta.
- Kilpailukyky sopimuksen vaikutuksia työllisyyteen ja julkiseen talouteen tarkastellaan tarkemmin Taloudellisessa katsauksessa, s. 23-24.

Kotimainen kysyntä on kasvun ajuri
lähivuosina

Vienti junnaa monista suotuisista ympäristötekijöistä huolimatta

- Öljyn hinta alhaalla, euron kurssi alhaalla, korot alhaalla.
- USA kasvaa, Ruotsi kasvaa, euroalueella epävarmuutta.
- Kiina hidastuu, Venäjän elpyminen lykkääntyy.

Investoinnit kasvavat

- Rakentaminen hyvässä vauhdissa, Äänekoski näkyy koneissa ja laitteissa, myös T&K vahvistumassa.
- Julkiset investoinnit korkealla tasolla.

Yksityinen kulutus kasvaa

- Koheneva työllisyys, luottamuksen vahvistuminen, alhainen inflaatio ja veronalennukset tukevat kulutusta.
- Kotitaloudet velkaantuvat, säästämisaste alhainen.

Rakenteellisista ongelmista huolimatta
työmarkkinoilla on viitteitä käänteestä
parempaan

Työllisyys kohenee

- Tammi–heinäkuussa työllisten määrä kasvoi 0,3 % ja työtunnit 2,2 % vuodentakaiseen verrattuna.
- Kilpailukyky sopimus alkaa lisätä työllisyyttä jo ennustejaksolla.

Työttömyys alenee

- Tilastokeskuksen mittaama työttömyysasteen trendi 8,9 % heinäkuussa.
- Työministeriön tilastoimat työttömät vähentyneet vain vähän.

Työmarkkinoiden rakenteelliset ongelmat kärjistyvät edelleen

- Avoimia työpaikkoja entistä enemmän.
- Pitkäaikaistyöttömyys kasvaa erityisesti 25–54-vuotiaiden ikäryhmässä.

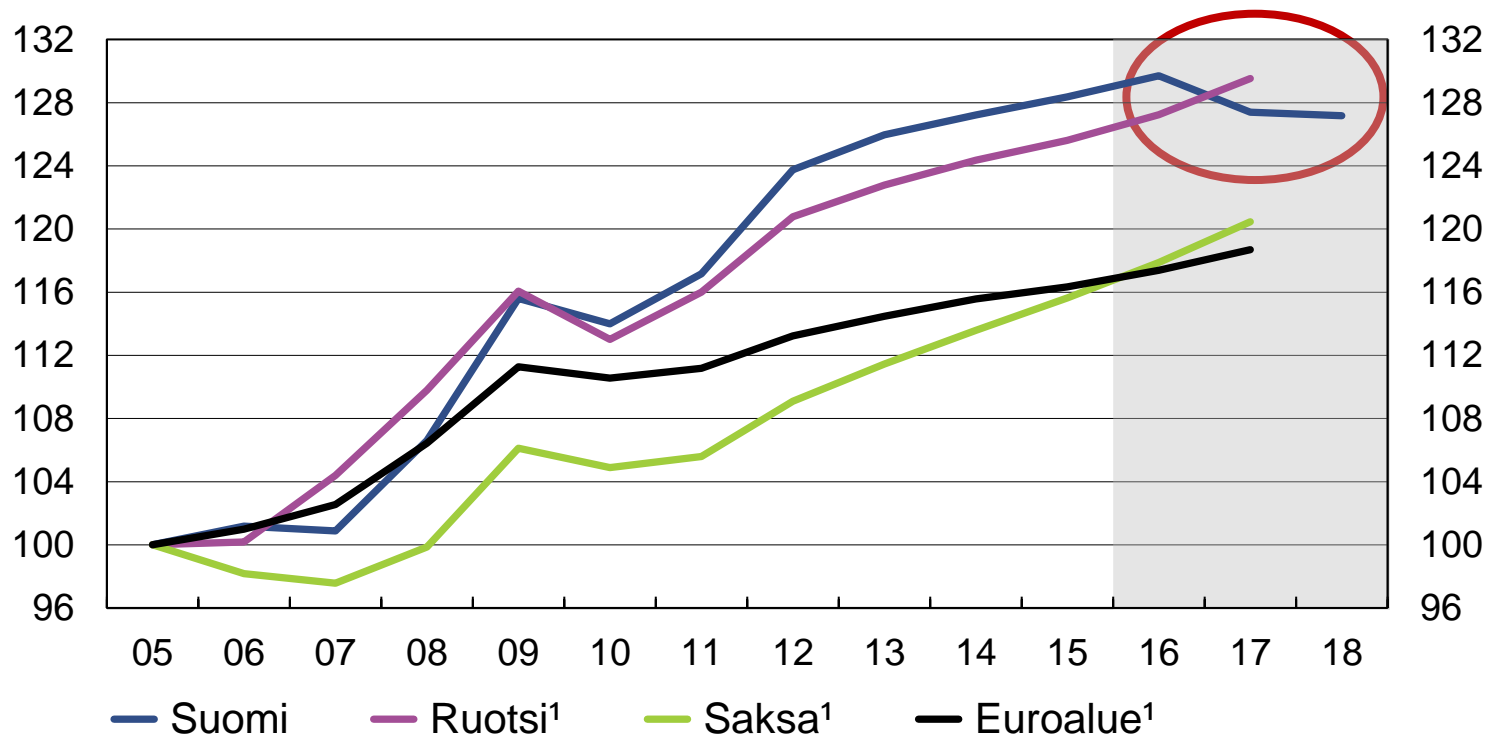

Hinta- ja kustannuspaineet ovat
vähäisiä

Kustannuskilpailukyky kohennemassa suhteessa keskeisiin kilpailijoihin

Yksikkötyökustannukset

2005=100, nimelliset

¹ Euroopan komission ennuste

Lähde: Euroopan komissio, Tilastokeskus, VM

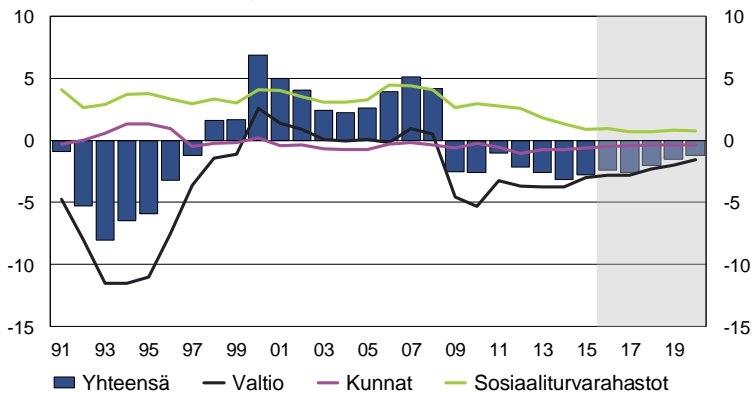

Julkinen talous uhkaa lukkiutua
rakenteellisesti alijäämäiseksi

Julkisen talouden alijäämä pienenee, mutta velka kasvaa edelleen

Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä
suhteessa BKT:een, %

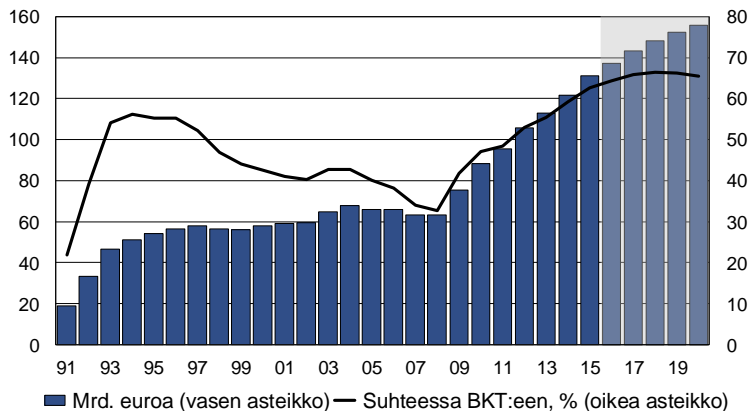

Lähde: Tilastokeskus, VM

Julkisen talouden alijäämä pienenee.

- Mittavat sopeutustoimet pienentävät alijäämää, vaisu kasvu kohentaa julkista taloutta vain vähän.
- Ikääntyminen kasvattaa menoja nopeasti.
- Valtion alijäämä jäämässä kauaksi tavoitteesta.

Julkisyhteisöjen velka

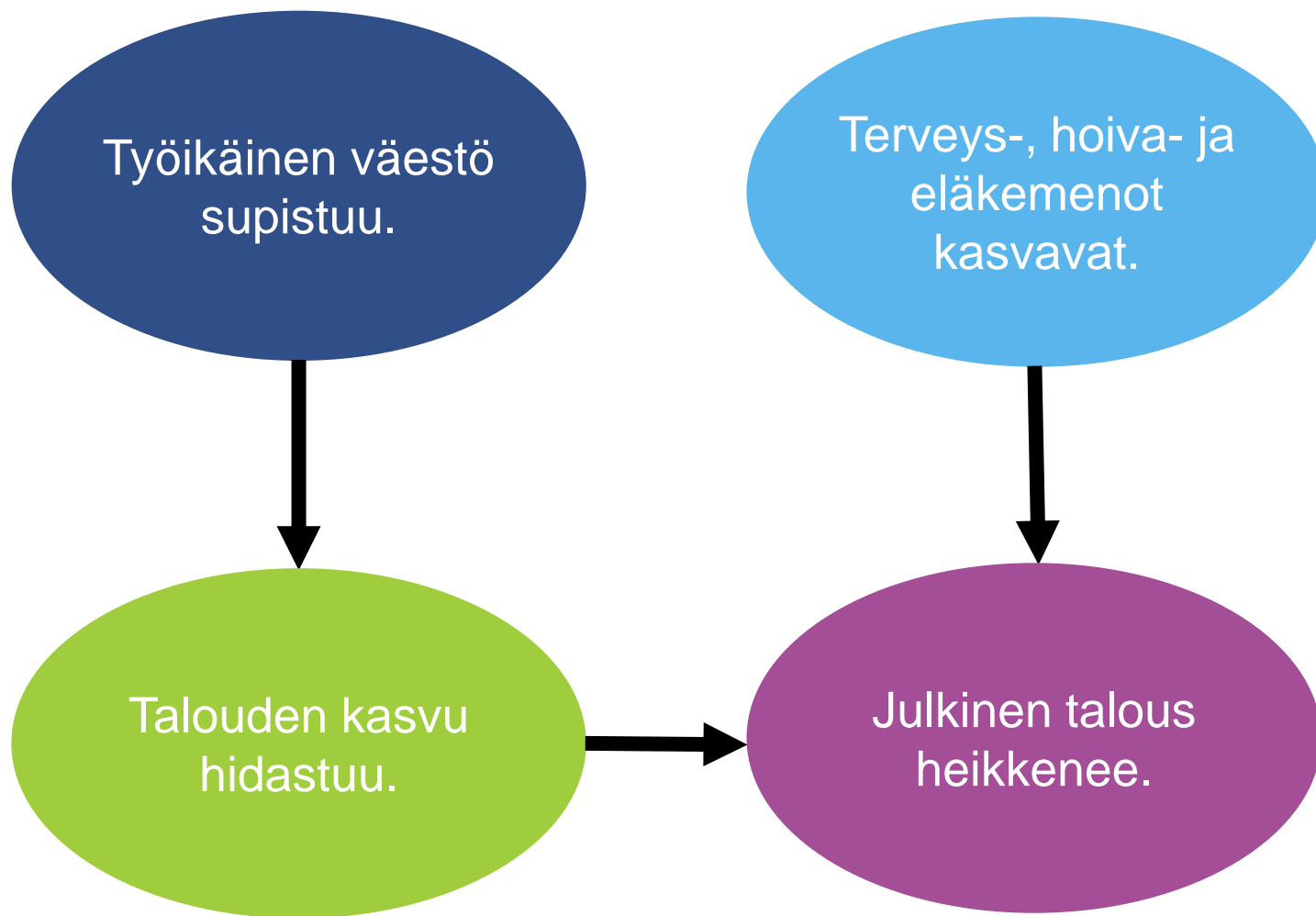

Lähde: Tilastokeskus, VM

Julkisen talouden velka ylitti 60 % BKT:sta 2015. Velkasuhteen kasvu pysähtyy vuosikymmenen lopulla, mutta vain väliaikaisesti.

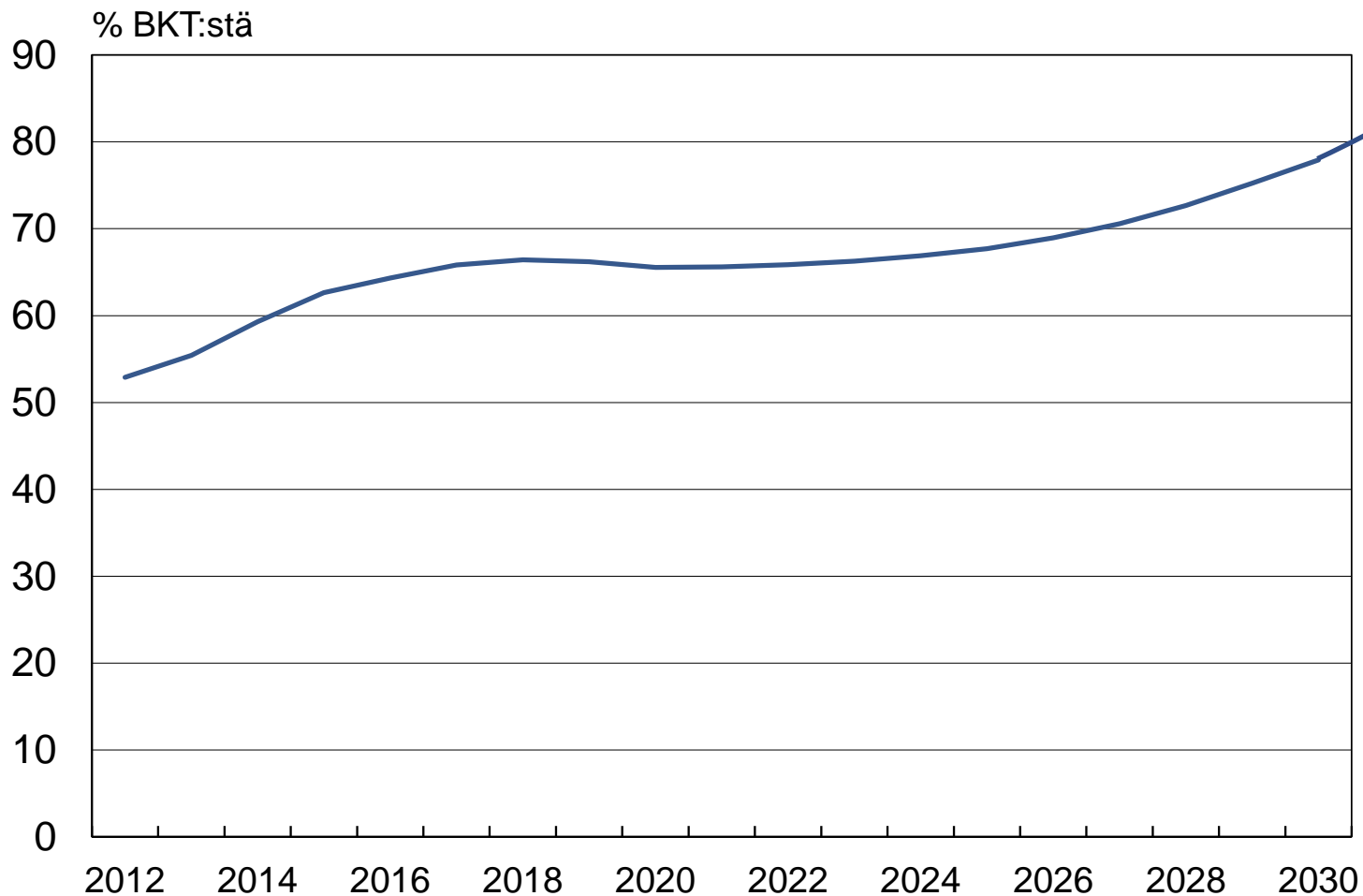
- EU:n velkakriteeri uhkaa rikkoutua 2016.

Väestön ikääntyminen heikentää julkista taloutta

Julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino pitkällä aikavälillä runsaat 3 % suhteessa BKT:hen (n. 7,5 mrd.)

Julkisen talouden velka alkaa kasvaa uudelleen ensi vuosikymmenellä

Lähteet: Tilastokeskus, VM

Keskeiset taloutta kuvaavat indikaattorit lähivuosina ja keskipitkällä aikavälillä

	2013	2014	2015	2016 ^e	2017 ^e	2018 ^e	2019 ^e	2020 ^e
BKT:n määrän muutos, %	-0,8	-0,7	0,2	1,1	0,9	1,1	1,3	1,3
Työttömyysaste, %	8,2	8,7	9,4	9,0	8,8	8,5	8,1	7,7
Työllisyysaste, %	68,5	68,3	68,1	68,5	68,8	69,3	69,7	70,1
Kuluttajahintainflaatio, %	1,5	1,0	-0,2	0,4	1,1	1,3	1,6	1,8
Vaihtotase, % BKT:sta	-1,6	-0,9	0,1	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto, % BKT:sta	-2,6	-3,2	-2,8	-2,4	-2,6	-2,0	-1,5	-1,2
Valtio	-3,7	-3,7	-3,0	-2,8	-2,8	-2,3	-2,0	-1,6
Paikallishallinto	-0,7	-0,8	-0,6	-0,5	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Sosiaaliturvarahastot	1,8	1,3	0,9	0,9	0,7	0,7	0,8	0,7
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä, % BKT:sta	-1,4	-1,6	-1,2	-1,2	-1,6	-1,3	-1,1	-1,2
Julkisyhteisöjen velka ¹ , % BKT:sta	55,4	59,3	62,6	64,3	65,8	66,4	66,2	65,6
Valtionvelka ² , % BKT:sta	44,1	46,3	47,7	49,7	51,2	52,1	52,4	52,2
Kuntien velka ¹ , % BKT:sta	7,3	8,2	8,5	8,8	9,1	9,2	9,3	9,4

¹ EDP-velka

² Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Mikko Spolander
Finanssineuvos
Vakausyksikön päällikkö
Puh. 02955 30006
Lisätietoja:
mikko.spolander@vm.fi
www.vm.fi

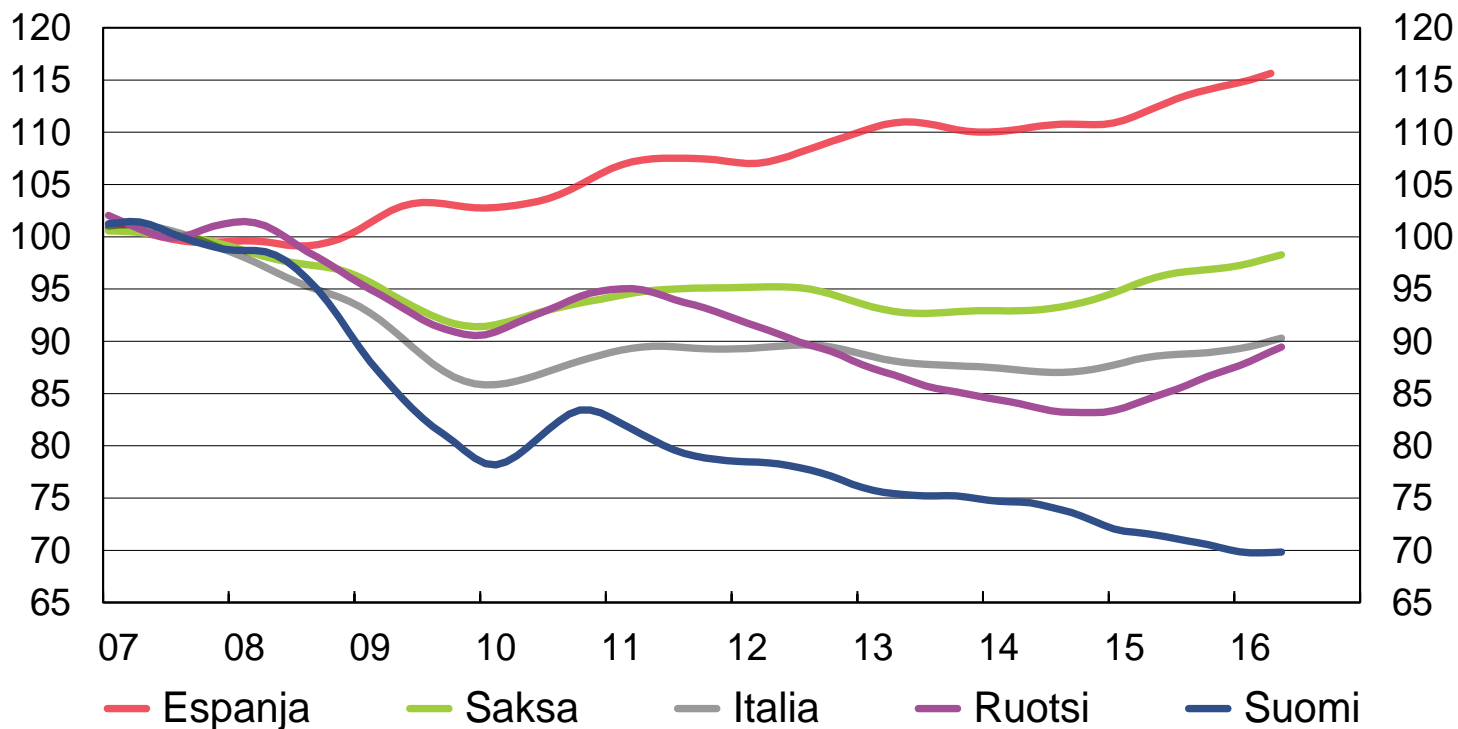
Valtiovarainministeriön viestintä
vm-viestinta@vm.fi
Mediapalvelunumero (arkisin 8–16) 02955 30500

Tavaraviennin markkinaosuus¹

2007=100, trendi (HP)

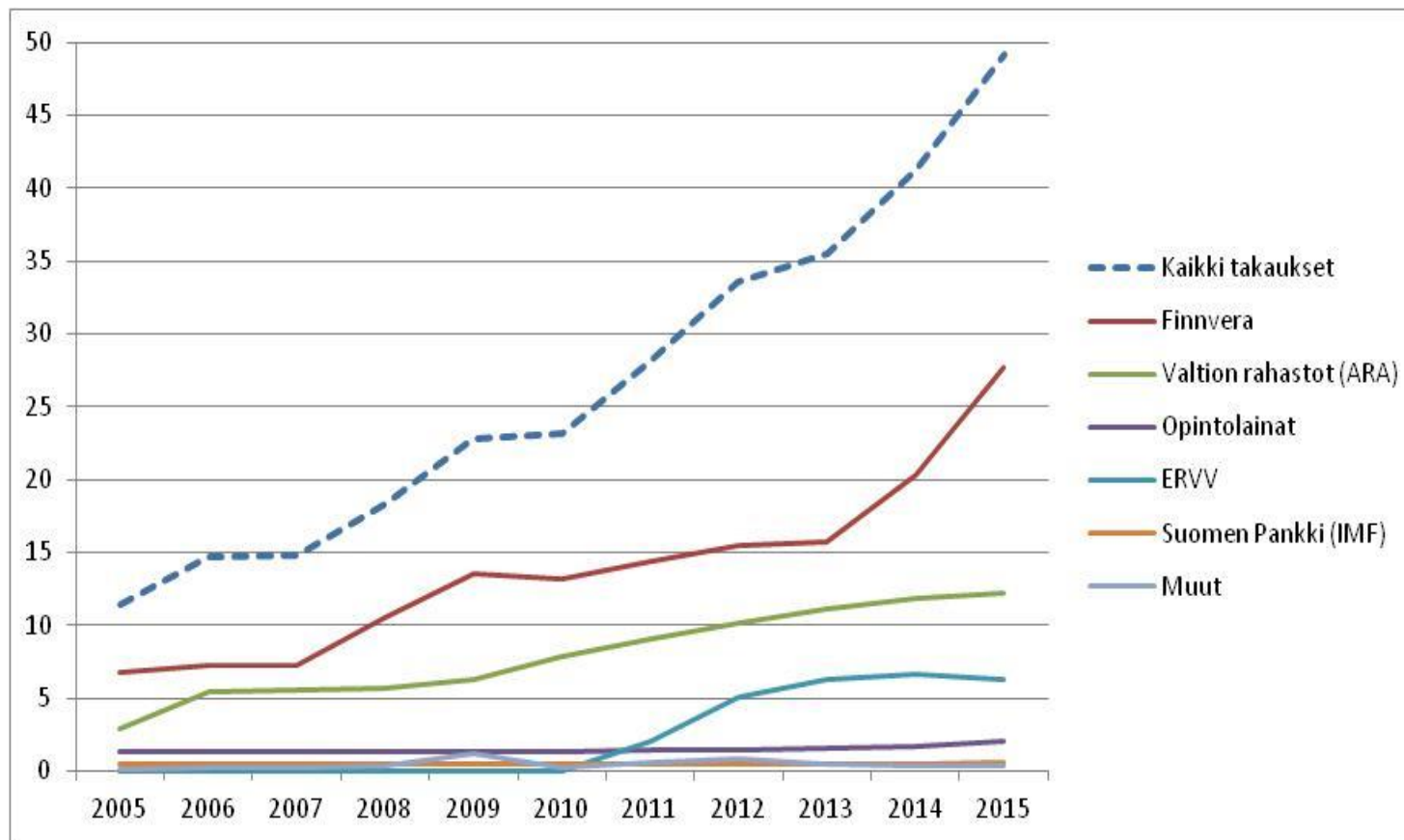
¹ Tavaraviennin kasvu suhteessa maailmankaupan kasvuun

Lähde: Macrobond, VM

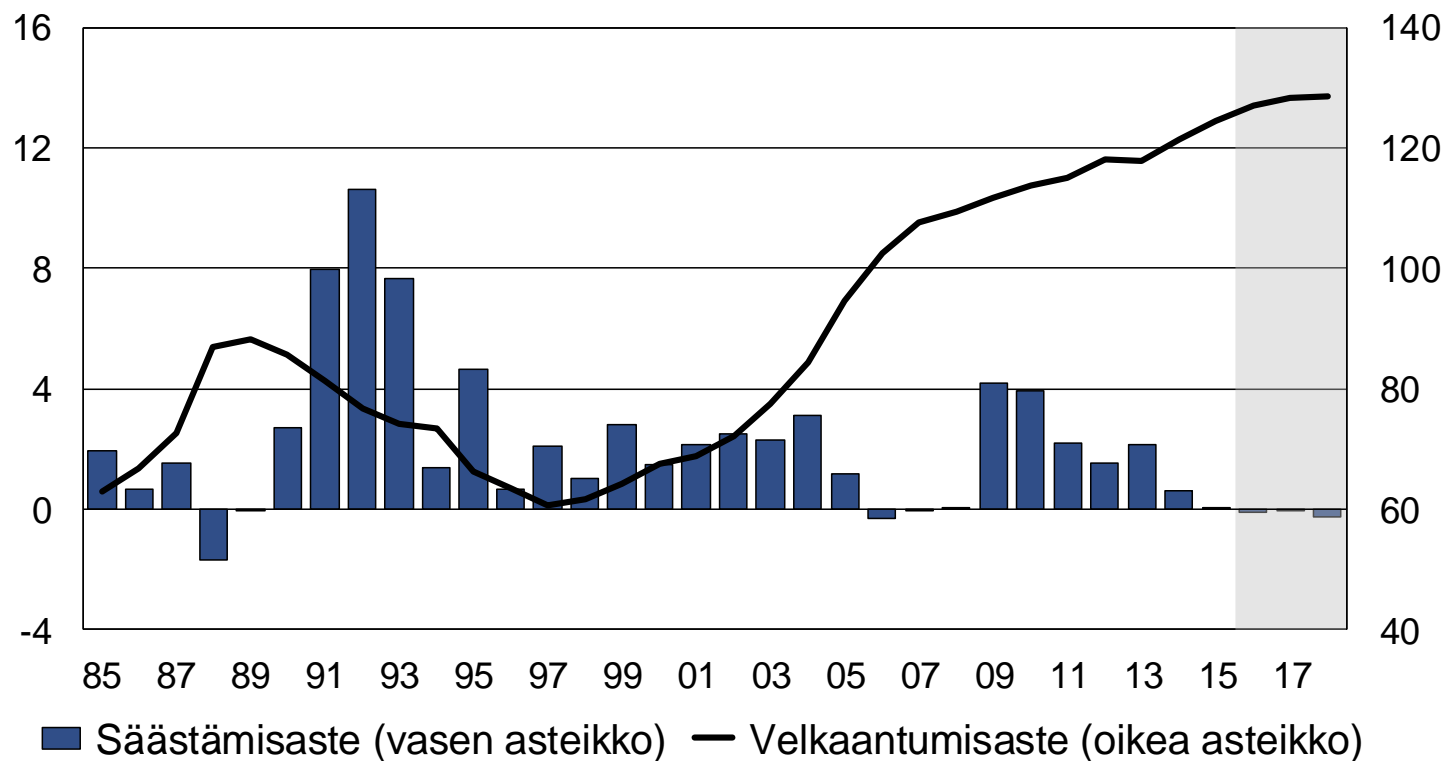

Valtion takaukset, mrd. euroa

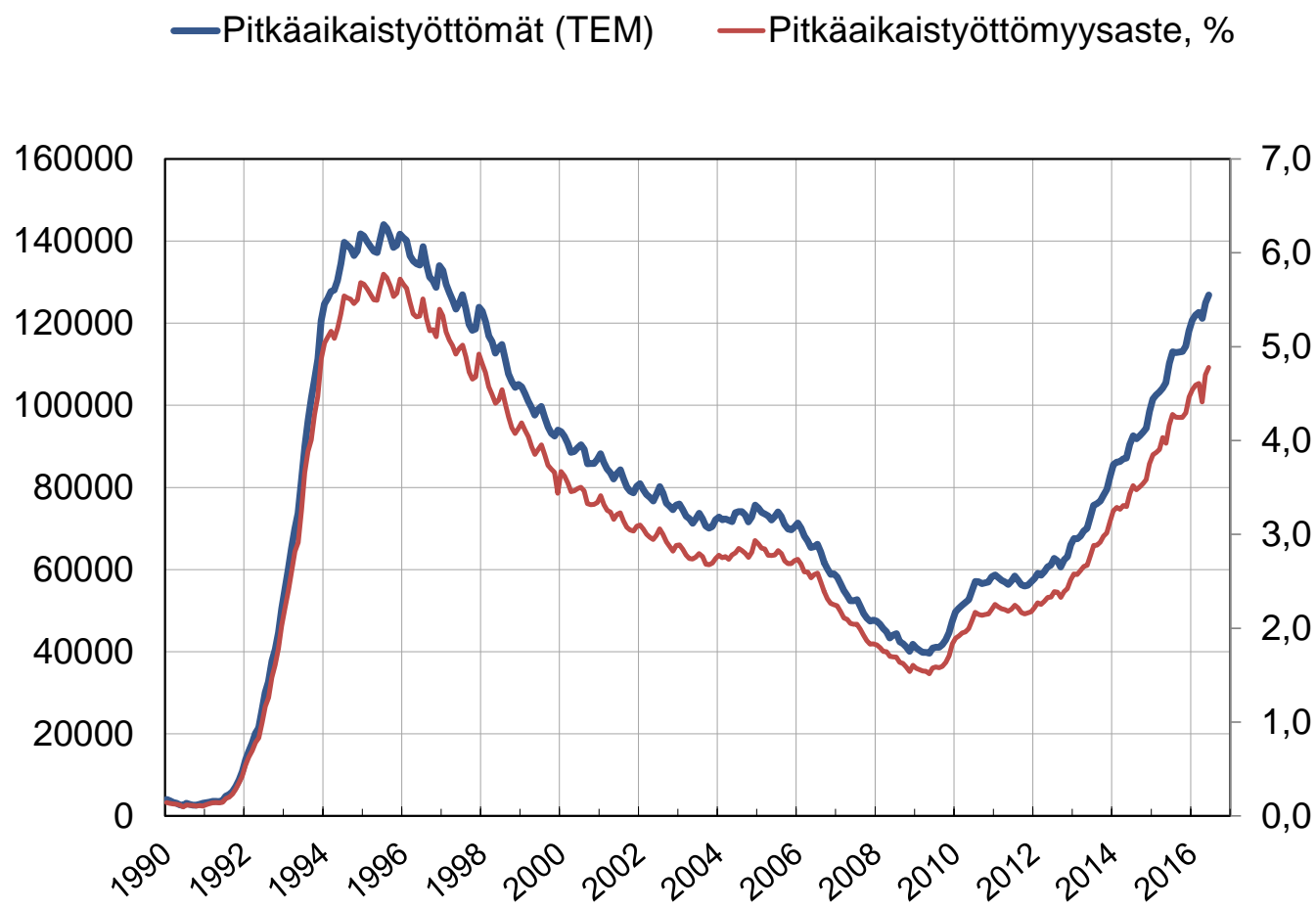

Kotitalouksien säästäminen ja velkaantuminen osuus käytettävissä olevista tuloista, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

Lähde: TEM

